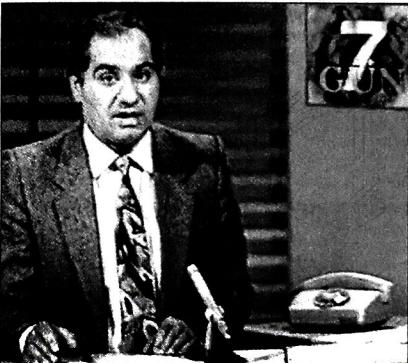

Deyilənə görə yazı ilə yaradılan portret rəssamın rənglərlə yaratdığı portredən daha canlı olur. Ancak mənənə elə gelir ki, bu deyilənə özündə də çatmayan nəse var. Yəni, insan həyat üçün ölü portretini, formalasılmış təbieti, özünxəsəx xarakteri, eməli, düşüncəsi ilə yaradır. Və belə bir qəti fizirdəyim ki, her kəsin orijinal olaraq canlı təbieti tekrarsızdır. Ən istedadlı yaxıcı belə həmin portreti olduğunu kimi yarada bilməz. Və demək, rəssam üçün de bu çatinder. Hətta fotoportretləri belə biz yazı ilə yaradılan, rənglərlə tezahür getirilən portretlərlə müqayisə etmirik. Amma... Qüzmüzin qabağında canlı təbieti ilə düşünələrimizə təsir göstərənlərinən cüzdən sarsılmadan çıxan insanları var ki, onların mümkin portretlərini yaratmağı özümüzə bərc biliirk. Çünkü belələri gələcək nosilərin istinad edə biləcəyi simalardır və dəsňürəm kə, belə simalardan biri de Qulu Məhərrəmlidir.

Şux davranışı, qıvrıq hərəketləri, həmişə nikbin görünüşü, canlı söhbətləri ilə ətrafinı ahenrabla kimi özüne cəzb etməsi, məbahisə zamanı dərin məntiqə səyəkən qüsursuz nitqi, əsaslandırılmış hökmərləri, xüsusi, təzkibləlməz dəllərdən yeri-yerində istifadə etməsi onun əsanlıqla müsbəhənin (hətta ilk dəfə qarşılıqlı müsbəhənin) yaddaşına həkk edir.

Kecmisi telebəm, uzun iller həmkarım, dostum Qulunu 50 illik yubileyi münsibətli ürkəndən tebrük edir, yeni uğurlar arzulayıram". (Qulu Məhərrəmlı, "525-ci qəzet" in ayma toplusu, 26 noyabr, 2004). Bu qeydləri jurnalistikamızın patriarxi, ındi artıq əbadiyətə sakını Şirməmməd Hüseyinov 17 il bundan evvel yazib. ındi artıq Qulu Məhərrəmlı onun üçün doğma olan məkanının - BDU-nun jurnalistikə fakültəsin professorudur.

Sübəhesiz, mülliətinin yüksək rəğbətə ve inamlı yazdıqı kimi o, yaradılıcığının və ömrünü zirvesine doğru qətiyyətələr irəliləməkdədir. Söñün nüfuzu bu gün də kəsərini qoruyur.

Bu yazınları, deyilənlərin fonundan görünen Qulu Məhərrəmlinin portretinin on parlaq rənglərini, onun hə-

lahlanmasında cəmiyyətin nəbzini tutan televiziya programlarının əhəmiyyəti çox böyük. Bu sahəde Qulu Məhərrəmlı müxtəlif aspektli, cəmiyyətin en müxtəlif zümrələrinə tosir göstərmək güclündə olan programları yaducadı kimi böyük xidmətlər göstərib. ındi onun vaxtı yaratdığı, hərəkət verdiyi, rəhbərlik etdiyi, aparıcı olduğu teleməkat programlarını yad-daşımızda getirək onun tükənməz ideyə menbəyi olduğunu da aydın qarvayıraq: "Azərbaycan teleməkat müssəlif programlarının təşəkkülü və inkişafında idmətləri böyük. 90-ci ilların əvvallarında hazırlanmışdır, ayri-ayri irihəcmli tematik vertilişlər, "7 gün" (1993-95), "Təsəfəlat" (1995-96), "Gərcəklilik" (1997-ci ildən bu günədək) kimi vertilişlər müssəlif programları nümunası kimi müsəlif televizionluk idmətlərinə marağlı formaya və silsilə vertilişlər hazırlamışdır. Əvvəlki və ındiki protokol saçılıyılı hesabatlardan fərqli olaraq Q.Məhərrəmlı ustalıqla bu vertilişlərə marağlı formaya və publisistik məzmun verə bürdü. 1995-ci ildən əsirə çıxan yeni mozaik vertiliş tipi olan "Səhər" musiqi-informasiya programının rəhbəridir. Artıq 10-12 ildir ki, teleməkatımızın ən populyar programlarından biri olan "Səhər" in sabit imicinə və uğurunun səbəbi də ona Q.Məhərrəmlı kimi pəşəkarın rəhbərlik etməsidir". Əlbəttə, bu, uzun illər bundan əvvəlində faktıdır. Qulu Məhərrəmlinin yaratdığı və cəmiyyətin mənəvi heyatının bir hissəsinə çevrilmiş "Səhər" musiqi-informasiya programı artıq mənəvi xəzinəmizin tərəixi salnaməsində öz yerini tutub. Bu gün yaradılan ayrı-ayrı vertilişlərin, teleməkanda diqqəti cəlb edən bir çox ciddi programların əsasında məhz "Səhər" musiqi-informasiya programının desti-xətti çox aydın görünür. Qulu Məhərrəmlı televiziyyadakı yaradılığı ilə tamasaq və ekran arasında canlı köprü yaratmaq sahəsində ustalığını və aparan Qulu Məhərrəmlinin respublikadə, demək olar, hamı tanır. Qulu jurnalistikamızın elektron informasiya vasitələrinə dair bir sər monografiya və dərsliklərin mülliətidir. BDU-nun jurnalistikə fakültəsinin dosentidir. Böyük ləhrələrdən, doktorluq disertasiyası müdafiə edəcəkdir. Görkəmlə, istedadlı jurnalist, hazırlıqlı mülliətim və alim Qulu Məhərrəmlinin yüksək şəxsi mədəniyyətinə, dostluqda sədəqətinə, hadisələr və insanlar münasibətindəki obyektivlikə nəhəyət, səbər və temkininə söz ola bilmez.

Yaddaşda öz portretini yaradan adam hər halda daha çox prototipə yaxındır. Çünkü, yaddaş ettiyət mənəbeddi və lazm olan adan fikir söyləyənə dəstək verə bilir. İndi çıxları Qulu Məhərrəmlinin yəhəyət və yaradıcılığının bir məktəb kimi qəbul edir. Çünkü, zəngin nəzəri-ədəbi, bəzək, dəyərlər elmi-mənəvi irsi var. Ayrı-ayrı zamanlarında istər teleməkanda, istərsə də, auditoriyada onun desti-xətti ilə formalasılmış çox güclü ardıcılıları yetişib. Azərbaycan jurnalistikasının həqiqi klassik dəyərlərini formalasdırılmış görkəmlə si-malardan biri kimi Şirməmməd Hüseyinovun ona haqqında reyini, zənimcə, müsəsər çox meyilli oxucu əlemi də məbahisəsiz qəbul edir. Şirməmməd Hüseyinov onu "keçmiş telebəm, hemkəmən və etibarlı dostum" adlandırmış yazardı: "Qulu Məhərrəmlı respublikamızın sayılan, etibarlı, sözüne inanılan jurnalistlərindən, alim ziyanlılarından biridir. Mən 30 ildir ki, onun yaradıcılığını izleyirəm. Azərbaycan televiziyyası ilə uzun müddət beynəlxalq məzvurətlərdə birgə vertilişlər aparmış. Daim öz üzündən çalışıb, biliik və tacribəsini artırıb, dünəninin on qabaqcıl ölkələrindən vertilişlər hazırlayıb və aparan Qulu Məhərrəmlinin respublikadə, demək olar, hamı tanır. Qulu jurnalistikamızın elektron informasiya vasitələrinə dair bir sər monografiya və dərsliklərin mülliətidir. BDU-nun jurnalistikə fakültəsinin dosentidir. Böyük ləhrələrdən, doktorluq disertasiyası müdafiə edəcəkdir. Görkəmlə, istedadlı jurnalist, hazırlıqlı mülliətim və alim Qulu Məhərrəmlinin yüksək şəxsi mədəniyyətinə, dostluqda sədəqətinə, hadisələr və insanlar münasibətindəki obyektivlikə nəhəyət, səbər və temkininə söz ola bilmez.

Mən elə evvəldən qəzet işini, yazılı salnaməni daha üstün tutmuşam. Ancak zamanı daim hərəkətdə olduğunu üçün əcəvən təsir vasitəsinə dərək yuxarıda yüksək deyərləndirir. Ona görə də teleməkanda müxtəlif xarakterli proq-

ramları da yaradıcı mülliətlərinə zəka məhsulu kimi qəbul etməliyik. Əslində cəmiyyətin dünəncə mezhanizminin hərəkətə saxlanmasında, insanların mənəvi mühitinin zamana uyğun si-

düşüncəsində haqq və adalet anlayışları Allahu özü kimi təzahür edilmiş. Elə buna görə də edalətlini, haqqın tərəfində duran güclü, möglubedilməz görürmüş. Bu həyat tocrubosundan, ömrü müsahibələrindən hasil olan qənaatdır. Əgər məbahisə edən tərəflər arsasındaki ziddiyəti aradan qaldırmış isteyirsənə, gerek tərəfçir olmayan, mənəfe güdməyən, yalnız bu zaman tərəflər soni özünün vəkil kimi qəbul edir. Hətta tərəflər dən birinin monəfəyini tömən etməsə belə yənə senin həqiqəti iddianı kimse şübhə etməyəcək.

Azərbaycan cəmiyyətində baş verən proseslərdən bas aqmaq üçün "mənəfe qurbani" olmanın ziyanı səzüna böyük ehtiyac var. Əslində mənəfe qurbani olanın özünü heç ziyalı adlandırmışaq üçün qısa şəhər verməyə mecburam. Xronikanın təqdim etdiyi faktlər üzərində redakta aparmıram, ancaq onu deyirəm ki, faktlər 2004-cü ilə qədərki zamanın göstəricisidir. Qulu Məhərrəmlinin dünəncə mezhanizmiz xüsusi əsərvilər istedadına malikdir. O, bir programın mənəvi ömrünü hansı meqamda başa vurdugunu vaxtında hiss edir və sərtələ yenideyələr mezmun kəsb edən program yenilənməsinin təşəbbüsübüsələri olur. Bu gün mobil operatorlarda xüsusiyyəti müşahidə edə bilir. Mobil operatorun yad-

3. Portretin parlaq rəngləri

daşı yüklenirse yenilenmə tələb edir. Qulu Məhərrəmlinin də program dəyişmələri əsində dünəncə sistemində təsir imkânlarına hesablanır.

Cəvik, formasını və məzmununu deyinən ekran, efr məkanı ancaq öz çəzibəsi ilə auditoriyasını yarada və qoruya bilər. Qulu Məhərrəmlinin yaratdığı programlar (ədəbi-publisistik vertilişlər) orijinallığı ilə seçilir. Əgər belə demək mümkünsə, Qulu Məhərrəmlinin özüne çox oxşayır. Özüne qədər yaradılanların hamisini öyrənmiş, yaraları onları exz etmiş, yeniden üçün tələb olunanı bilməs televizionist kimi Qulu Məhərrəmlə görünən məkanda (ekranda) mükəmməl obrazça əvrilir. Özü verilişin esas hissəsi kimi təzahür edir. Hətta bezoñ o qəder obrazlaşdır ki, təməşəçi, yaxud dinləyici onu verilişin ümumi mezmunundan ayıra bilmir. Bu gün de onun vaxtında yaradıcı və aparcisi olduğu verilişləri yaddaşınızda canlanırdı. Qulunu salnamənin ümumi teribik hissəsi kimi götürür. Çünkü, "Onun öz yaradıcılıq üstübu, aparcılıq dəst-xətti, öz məktəbi var. Bu məktəb yüksək sonarlılığı və manavi dəyərləri özündə birləşdir". Bəli, Qulu Məhərrəmlə məktəbi var. Bu məktəb yaradıcı və aparcisi, ona yaxşıraq gələcək, ona yaxşıraq gələcək. Əslində, Qulu Məhərrəmlə tərəflərənətən yaradılığı ilə tamaşaçı və ekran arasında canlı köprü yaratmaq sahəsində ustalığını təsdiq olmuş təcrübə kimi yaddaşlarında yaşatmadı.

Mən elə evvəldən qəzet işini, yazılı salnaməni daha üstün tutmuşam. Ancak zamanı daim hərəkətdə olduğunu üçün əcəvən təsir vasitəsinə dərək yuxarıda yüksək deyərləndirir. Ona görə də teleməkanda müxtəlif xarakterli proq-

ramları da yaradıcı mülliətlərinə zəka məhsulu kimi qəbul etməliyik. Əslində cəmiyyətin inkişafına təsir göstərəcək QHT-lərə layihələr vermək, bu layihələrin icrası olmaq, cəmiyyətin mənəvi inkişafında rolə olan kitabların yazılışına sıfarişlər qəbul etmək, canlı verilişlər aparmaq... bütün bunlar onun əməli fealiyyətinin hamisi deyil. Qulu Məhərrəmlə ədəbi-elmi-əməli faaliyyəti ilə, ən başlıcası, pedaqoji işi ilə səbüt edir ki, ziyanı kimşənin cibini güdmədən yaşaması imkanına malik ola bilər.

Qulu Məhərrəmlə hava ilə qidalanır. Ancaq zəhmətinin bəhrəsi ilə yaşamışı dəha füstün tərəfindən. Zəhməti işə ölçüye gelməz dərəcədə böyük. Müxtəlif yünlü, ancaq cəmiyyətin inkişafına təsir göstərəcək QHT-lərə layihələr vermek, bu layihələrin icrası olmaq, cəmiyyətin mənəvi inkişafında rolə olan kitabların yazılışına sıfarişlər qəbul etmək, canlı verilişlər aparmaq... bütün bunlar onun əməli fealiyyətinin hamisi deyil. Qulu Məhərrəmlə ədəbi-elmi-əməli faaliyyəti ilə, ən başlıcası, pedaqoji işi ilə səbüt edir ki, ziyanı kimşənin cibini güdmədən yaşaması imkanına malik ola bilər.

Qulu Məhərrəmlə tarixi-mənəvi yaddaş salnaməzinin en güclü yaradıclarından biridir. Son 30 il ərzində onun bilavasitə iddyəsi, təsəbbüs ilə yaradılan salnamə filmləri, əbədi yaşarlıq gücü ilə hər vaxt dəyərləri olacaq; bəlli, "Sənədli filmlər müsəlifidir. "Müstəqilliyin çətin yolu", "Qəçinlər", "Müstəqil Azərbaycan", "Böyük ömrün anları" (H.Əlibəyev haqqında), "Qobustan" və b. filmlər onun ssenariisi əsasında çəkilir". Ele xronikada adı çəkilən birinci filmə münasibət bildirək. 90-ci illərin əvvəlləri cəmiyyətinizin yaddaşından çətin ki, silinsin. Azərbaycanda baş qaldıran sepratçılıq meyilleri, hakimiyət ehtirasları, "banka matrosun müdürü" olmaq isətikləri, qərvişli cəhdleri, "Milli Maclis" in divarlarında əks-səda verən güllə səsleri, od içində yanaraq torpaqlar və elbəttə, ölkəni xilas etmək namına hər cürə fədakarlıq hazırlı insanlar, xalqı dirsib məbərəzə namına vahid məcraya yonlətmək güclündə olan lider arzusu... bütün bunlar o dövru on qabarq portret cizgiləri idi.

(Davamu 6-cı sahifədə)

3. Portretin parlaq rəngləri

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

"Müstəqilliyyin çətin yolu" filminin ssenarisi yazanda Qulu Məhərrəmli dövrün bütün ziddiyətlərinin içərisində olub, onu mənəvi mühitində yaşayır. Vətən ağrularını canından keçirib. Elə ona görə de müstəqilliyyin çətin yolu həmin ssenaride kifayət qədər aydın qəvrənlər. Bu filmin təsir gücü onun obyekтивliyə efaslanmasındandır.

Ən radikal opponenter bələ bu filmi seyr edərkən ölüb keçmiş zamanı acı təsəssürflər xatırlamalı olur. Yaxud "Qaçınlar" filmi... Qulu Məhərrəmli yurd sərni, vətən səri bütün qara-bağlılar kimi, zəngəzürərlər kimi, Ermenistandakı tarixi yurdlarından qovulmuş insanları kimi yurd acısı yaşayın insandır. Onun abadlığını gözlöyü Zəngi landında dədə-baba evi, orta məktəbi bittirdiyi. Suşa onun daxili-mənəvi mühitində gəyən yarı kimi qövr etməkdə idi. O, qaçınların faciosini ruhanı yaşayır. Başqa sözə, "Qaçınlar" filminin ssenarisi yazmaq həm də Qulu Məhərrəmliinin özünü ərmançı faşistlərin təhdidləri altında Murovun qarlı aşırımlarında, Göyçədən üzü bəri min cür bələlərə, ölmələrə müşayiət olunan yollarda görməkdir.

Demək, Qulu Məhərrəmli nəinki müəllifdir, həm də filmin acı təaliət obrazlarından biridir. Filmin kifayət qədər təsirli alınmasının bir səbəbi də budur. Azərbaycanın müstəqilliyyi çətin yolu keçilməzləklərini adlaya bildi. Dövlət başçısının siyasi iradesi ilə "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Əfsanələr həqiqətə çevriləmkədə idi. Azərbaycanda ictimai-siyasi sabitlik yaranmışdı. Və bu da Qulu Məhərrəmliyə əsas verdi ki, "Müstəqil Azərbaycan" filminin ssenarisi inamla yazın.

Qulu Məhərrəmliin yaradıcılıq fəaliyyətinin en eoşun çağları Azərbaycanın dövlət sütunlarının, siyasi özüllərin qurulması zamanına təsadüf edir. O, siyasi liderin bir neçə cəbhədə necə vuruşduğunu göründür; bu dövrdə siyasi lider xərçi düşmənlərin planlarını ifşa edir, separativizm qarşı qotiyetlə müraciət apardır. Qarabağ həqiqətlərinin dünya arenasında riyakar Avropanın gözüñin içine deydi. Daxili-ictimai-siyasi heyatın sabitləşməsine çalışır. Beləcə, Qulu Məhərrəmli üçün "Böyük ömrün anları" (Heydər Əliyev haqqında) ssenarisi canlı olaraq yaranırdı. Qulu Məhərrəmliinin özünü dediyi kimi, o, imzاسını qoymuş hər bir əsərən görə ləyqətə cavab verməye hazır olan mülliəfdir.

Qulu Məhərrəmli töbət etibarile, ictimai-siyasi mühitin həmişə içərisində olub. İster adəbi-bədii ekran yaradıcılığı, isterse də, publisistikası dövrün ahəngi ilə bir vurulub. Amma onun "Qobustan" ssenarı filmdə mənəvi yaddaşın güclü de kifayət qədər parlaqlığı ilə təzahür edir.

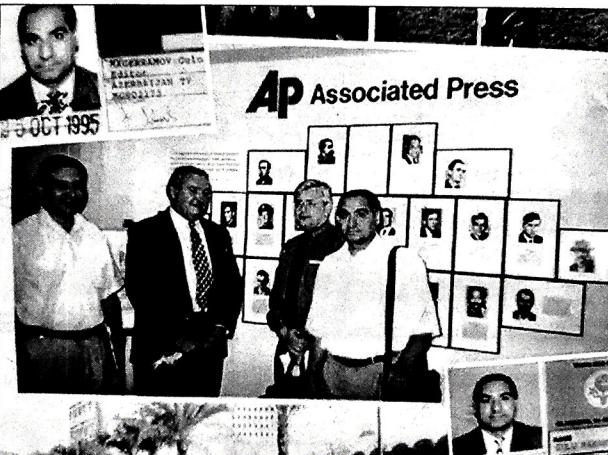
Cox yazaq, ya dayarı yazımaq, her dəfə yeni bir problemi yazı müstəvisinə getirmek və həll etmək hər kəsə uğurla nəsib olmur. Amma Qulu Məhərrəmli güclü elmi və mənəvi potensiala malik olduğunu ardıcıl yazar və demək olar ki, her kitabında yenidən, orijinal mətbələrdən bəhs edir. Əldə olan xronikanın yeni faktları axınına oxucu diqqətine çatdırımdan məmənluq duyurur: "1991-ci ildən BDUNUN jurnalistikə fakültəsində dərs deyir. Arḍicil elmi arşadırmalarla məşğul olur. KIV-nin, o cümlədən, televiziya və radionun nəzəri problem-

lərinə dair çoxsaylı tədqiqatların və 15 kitabın müəllifidir. "Televiziya haqqında etüdler" (1996), "Deystvie u mikonofona" (1998), "Radio dağlıqlarında" (1999), "İctimai televiziya" (2003), "Danışır Təbriz" (2004) kitabları maraqlı qarşılıqlıb". Qulu Məhərrəmli filologiya elmləri doktorudur. Həm pedagoji fəaliyyətini, həm elmi yaradıcılığı uğurla davam etdirir. Ən başlıcası, bu gün publisist sözinən on cəhesində dayanır. Cəmiyyətdə fikir müxtəlifliyinə səbəb olan və vacib məsələlərə mətbuat sohifelerində, saytlarda, bir sözlə, feal facebook alemində on keşkin, tutarlı cavablar verir. Ətədəşləş məsələnin bəla uğurlu həll yoluñu göstərir.

Onun bir çox əsərləri var ki, insanla cəmiyyətin qarşılığında canlı ünsiy-

Sübəsiz, Qulu Məhərrəmli Azərbaycan fenomenidir. Çixışlarında və publisist yazılarında ne qədər besəri mövqə tutsa da, son noticede milli dəyerləri üst mövqəde saxlayır. Və bu yondo mübarizələrini davam etdirmekdər.

Adama elə golir ki, bəzi insan tipləri, xüsusi, yaradıcılıq baxımından tükenən deyil. Heyat hadisəleri bir-biriనı, bu gün publisist sözinən on cəhesində dayanır. Cəmiyyətdə fikir daim yeniliklərlə müsəfiyyət olunduğu kimi elə istedadlar var ki, hayatın axarında münasibat baxımından özünü tekərələr. Belələri yeni faktda dərəjələrinə mətbuatın mövqədən yanaşmaqdə davam edir. Qulu Məhərrəmli möhbəti bəzi təzihlərləndən hesab edir. Onun enerjili, daim yeni idarələrə zəngin olan düşüncə aləmini

yət məkanına həsr olunub. Bu, dil məsələsidir. Dilə münasibəti Qulu Məhərrəmli cəmiyyətinə həssas yeri hesab edir. Sözümüzən qüvvət üçün təqdim olunan xronikanın son titlərinə da diqqət edək: "Arşadırmalarnda ekran-efirin mürakkəb də sisteminin təhlili xüsusi yer tutur. Bu problemlər onun "Radio dramaturgiya dili" (1990), "Televiziya nitq və ədabi tələfisi" (1999), "Ekran və ədabi dil" (Tehran, 2001) əsərlərində, "Kino, televiziya və radio terminləri" izahlı lügətində (2002), "Audiovizual nitq" (2000), "Televiziya dili" (2002) monografiyalarında, həmcinin "Kütləvi kommunikaasiya və dil" (2004) dərs vəsaitində öz əksini tapıb". Əgər bələ demək mürkəmən, yazının bu yərində qədər müraciət etdiyim faktlar Qulu Məhərrəmliinin heyatının və yaradıcılığının 17 il bundan əvvəlki dövrüne qədəri əhatə edir. Həmin zamanadın inдиye qədərki mərhələ Qulu Məhərrəmliinin yaradıcılığında həm məhsuldarlıq baxımındır, həm də cəmiyyətə bərabər diaЛОQ baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu mərhələni, əsərin, Qulu Məhərrəmliinin publisistik yaradıcılığı ilə karakterizə etmək olar. Əlbəttə, dəst məclisi adı ilə yaradıcı və aparıcılığı olduqda verilişin çox dəyərli məziyətlərini da yada salmaq yerinə düşərdi. Hər halda o, töbət etibarilə, daim hərəkətde olduğunu ister jurnalistikamızda, isterse də bütövlükde mənəvi mühitindən gərən (həm də qabarğı gərən) işləri ilə fərqləndir. Əslində qalsa, onun ömrünün her ilü ayrıca hesabat mərhəlesi kimi xarakterizə olunmalıdır.

gəncəliyindən bəri görən, bilən, tanınan hər kəs təsdiq edib. Ən sərt, qərəzkar bədxahi bələ inkar etməyə cəsarət tapmayıb, ən yaxşı haldə susublər. Əlbəttə, susmayanlar da olub. Orjinal yanaşma ilə Qulu Məhərrəmliinin jurnalistikamızın fenomen olaraq olduğunu vaxtında, məqəmında bildirəməkdən çəkinməyiblər. Teleməskənimizin və mətbuatımızın müstəqilliyinizlik izməndən zamanın parlamsız ziyanlılarından biri, "Aydınlıq" qəzetinin baş redaktoru mərhum Babək Hüseynoğlu onun haqqında çox maraqlı fikir deyib: "Çox sevinirəm ki, bir populyar jurnalistik kimi Qulu Məhərrəmliinin dəha şəhərənək səhərlə üzə çıxmışında monim da rolum olub. Bu mənənə, mərhum səair dostum Gəray Fəzlinin sözü heç vaxt yadımıdan çıxmır. Hələ 1994-cü ildə o deyirdi ki, "bu gün cəmiyyətdə iki adam öz istədədilə ilə diqqət mərkəzindədir: biri Zəlimxan Yaqubdur ki, onu Heydər Əliyev kəş edib, ortaya çıxarıb, o birisi isə Qulu Məhərrəmliidir ki, onu da Babək Hüseynoğlu tapıb". Mon Qulu kimi öz prinsiplərinə qoruya bilən, ləyqəqallı jurnalist və əsl vətəndəş üçün belə xoş imkan yaratdıığına görə çox xoşbəxtəm". Babək Hüseynogluun cəmiyyətimiz azadlıq uğrunda mübarizə dövrünün ziyali obrazı kimi yaddaşına yaziib. Və onun sözünü kifayət qədər mətbərlək qəbul edirəm. O, "monim kəş etdiyim jurnalist" addanırdır - Qulu Məhərrəmli. Gördüyüñün kimi, o, öz qeydlərində görkemli səir Gəray Fəzlinin münasibətini de xatirə tipində yad edir. Buarada bir nüans əlavə münasibət bildirməyə məni sövq edir; Gəray Fəzli elə Babə-

kin özünün də dediyi kimi Qulu Məhərrəmli Babək Hüseynogluun köşfi hesab edir. Müqayisə üçün Heydər Əliyevin Zəlimxan Yaqub köş etməsini də sözüne qüvvət gotirir. Sözün yox, kiçik bir əlavə ilə bu fikirlə razılaşırıb; Qulu Məhərrəmliin köşfi olunmasına, onun geniñ areyni çıxmamasında Heydər Əliyevin də müstəsna nəzərdi-qıqqatını unutmaq olmaz.

Biz "Qulu Məhərrəmliin portretin parlaq rəngləri" deyəndə, şübhəsiz, onun cəmiyyətə və eyni zamanda həkimiyətə, siyasi iqtidara və siyasi müxalifətə obyektiv, aydın münasibət bildirmək casarətini onun en qabarıq portret rəngləri kimi nəzərdə tuturur. O, müsəhibelerində, müxtəlif ictimai məzimləndə tədbirlərdə çıxişlarında, demək olar ki, sətiraltı mahiyyətə yer qoyur. Elə bu səbəbdən də istər onun iqtidarı yönünlü, yaxud müxalif mövqeli dinləyicilər, fərqli etməz, hər hansı biri, onu diqqətlə dinləyir. Sözünən bütün cələrlərinin tutmaqə qalışır. Qulu Məhərrəmliin mütbəuatı təmsilcisi hesab etmələr, hərçənd ki, o, mətbuatı mövqeyi və münasibəti ilə daha yuxarıda dayanır. Mətbuatı cəmiyyətin kardiogramı kimi oxuyur. Şübəsiz, tebabətdə kardiogramın çıxılımsında sorğunlaşsızlıq halları var. Xətələr var, sohvlər var. Bunlar həkimin insan taleyiñə münasibətini həll edən məsələlərdən. Bu menadə mətbuatı münyəv qədər cəmiyyətin taleyinin həlliñə xüsusi təsir vasitəsidir və Qulu Məhərrəmli də təmsil etdiyi zümreynə, yəni, jurnalistlərə yeri göləndə açıq fikirlə münasibətini bildirir. 22 il əvvəl məsəhibələrinin bildirində oxuyur: "O cəmiyyətdə mətbuat həqiqətən dördüncü həkimiyət olur ki, orada mətbuat, jurnalistika nə yuxarı həkimiyətə yaxın olur, nə də xalqa. Əslində mətbuatla cəmiyyət həkimiyət arasında köprü rolum oynamalı, aşkarlıq deyilən prinsip həyata keçirməlidir. Mətbuat mahiyyətə xalqın həkimiyət üzündə ictimai nizamın təmim edən vasitələrdən biridir. Bu sahədə təsəssüf ki, müşyyən problemlər var. Bəzən mətbuatın yaxıdığını həkimiyət organları qulaqardına vurur. Amma, mənənə, bu gün mətbuat öz funksiyasını yerinə yetir bilir. Azərbaycan müstəqilliyinin on real nüaliyyəti, məhz azad mətbuatdır". Bu müsəhibənin (Günəş Rəcəbqızının imzası ilə "Ulus" qəzetiñə 2 iyun 1999-cu ildə çap olunub) Qulu Məhərrəmli yənidən oxuyacaqı təqdirdə, zənimcə, heç nəyi deyisməzdə, beləcə cüzi əlavələri olardı. Əlbəttə, kəskinlaşən bəzəzi məqənlərə sərt mövqə sərgiləyər, son olaylarla bağlı (Vüqar Səfərlər olayları ilə bağlı) açıq fikirlərinə yenə bildirməkden çəkinməzdə. Bu artıq dövrün işidir. Sözünən sahibi olan ziyalidir. Şübəsiz cəmiyyətin mənəvi nizamında sözün sahibi olan ziyahlaşdırın xüsusi yeri var.

Əgər cəmiyyəti mənəvi xoşasdan qorumaq istəyirkən, sözünün sahibi olan adamların yanında olmaq, onlara inançlaq da yaxşı olmalıdır.

Axi sözünün sahibi olan adamlar həmişə yaxşılmışdır. Bir dəfə atamın sözləri yaddaşında yenidən dilə gedil: "Haqq həmişə bizimlidir. Biz özümüz haqqın yanında olmağa çalışmalıyıq".

Bu da Qulu Məhərrəmliin portretindən mənim görə bildiyim rənglər. Şübəsiz, görə bilinməyən rənglər də az deyil. Axi qeyri-solis mənəvi görə rənglər sonsuzdur. Və bir-birindən kəskin sərhədlərlə ayrılmır.

Əli Rza XƏLƏFLİ
28.07.2021